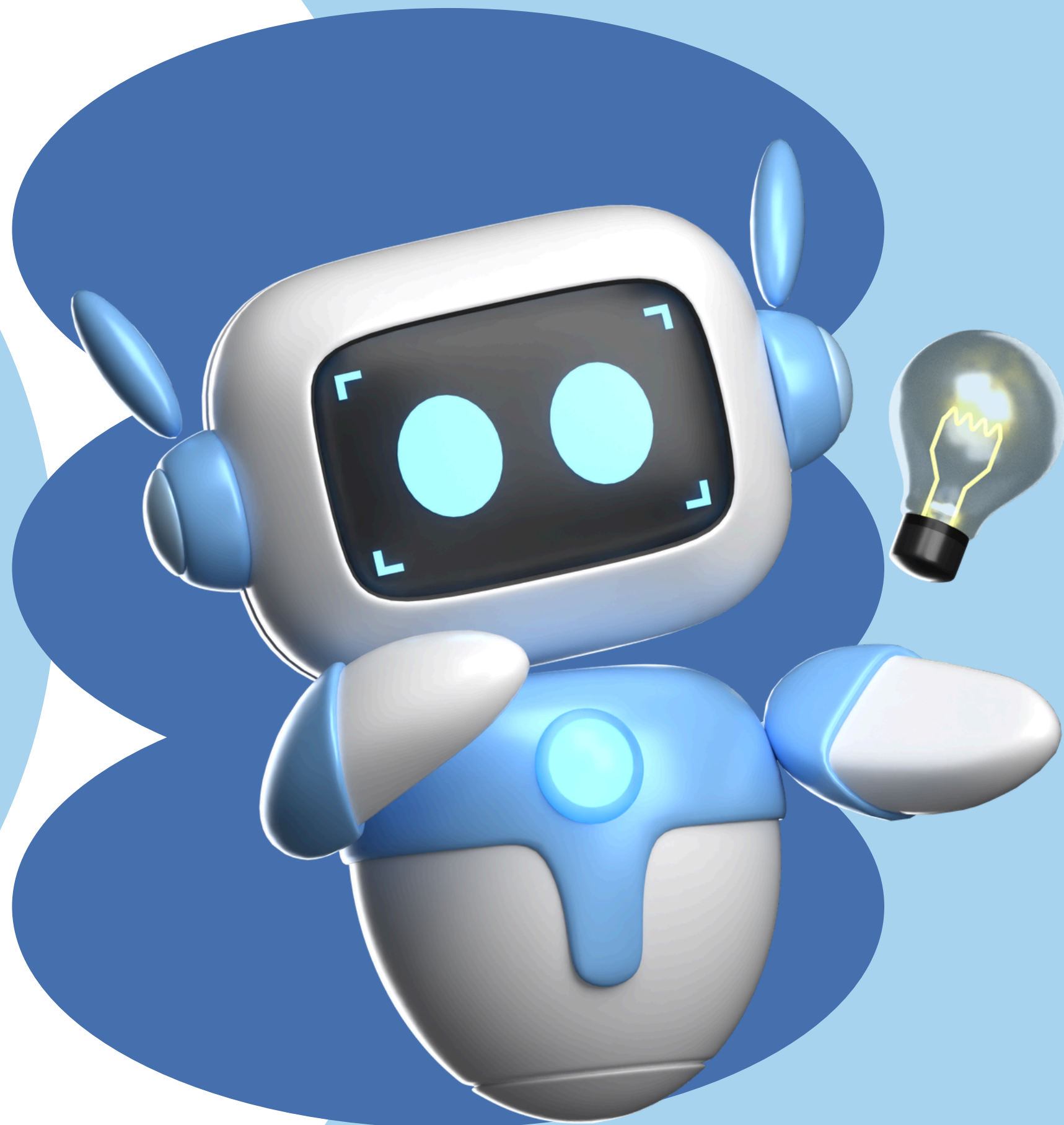

UMJETNA INTELIGENCIJA

Eva Pavić, Luce Utković i profesorica Ivana Čapeta

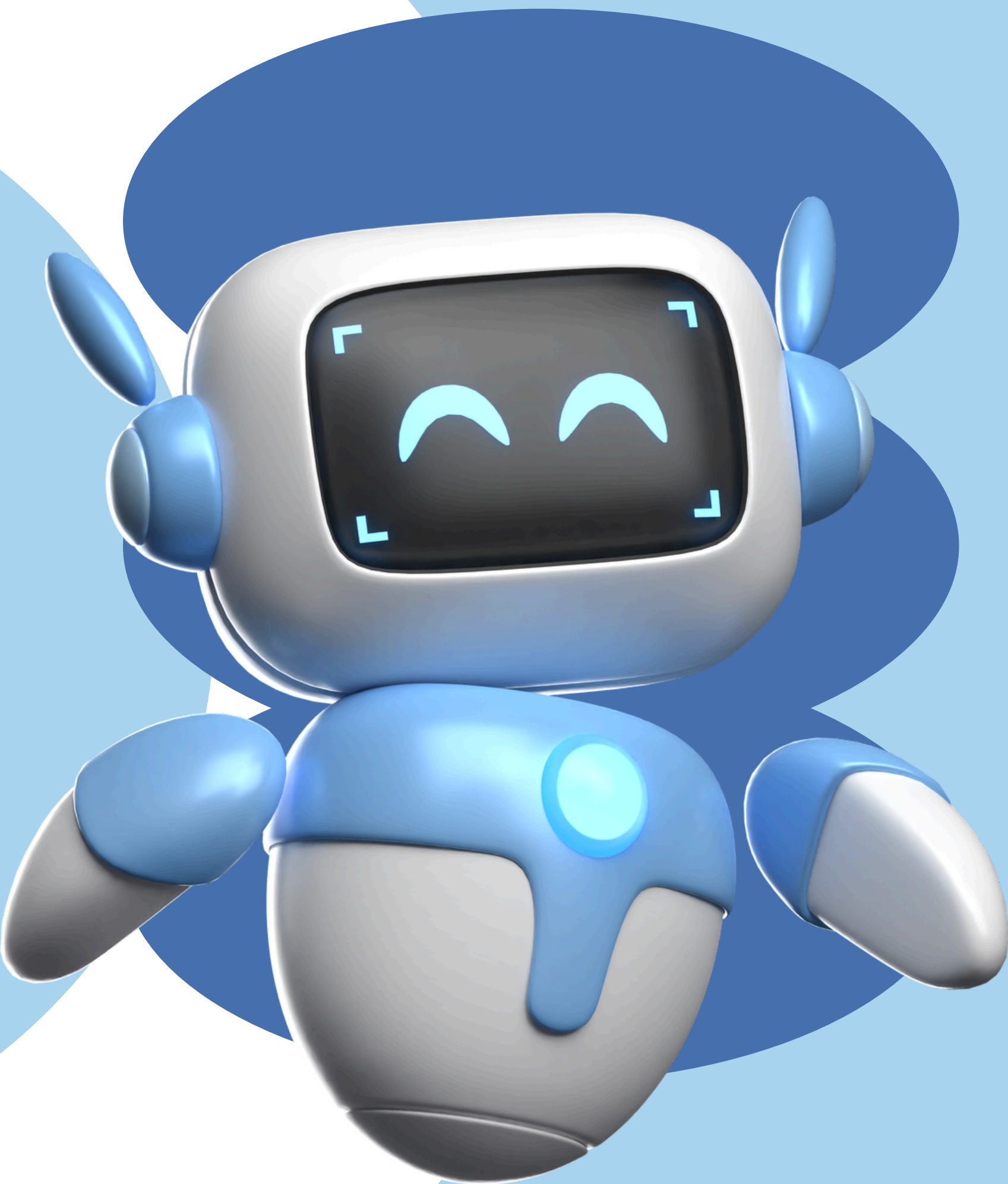

Što je danas AI?

- AI je računalni program koji uči iz puno podataka i daje odgovore
- *Predviđa odgovore, ali ne razumije značenje ni istinu*

*AI kao alat (pomaže)
Algoritmi koji oblikuju ponašanje
(TikTok, YouTube, Instagram)*

- ***“Je li problem u alatu – ili u načinu korištenja?”***

Živimo u vremenu kada tehnologija misli s nama – i umjesto nas.

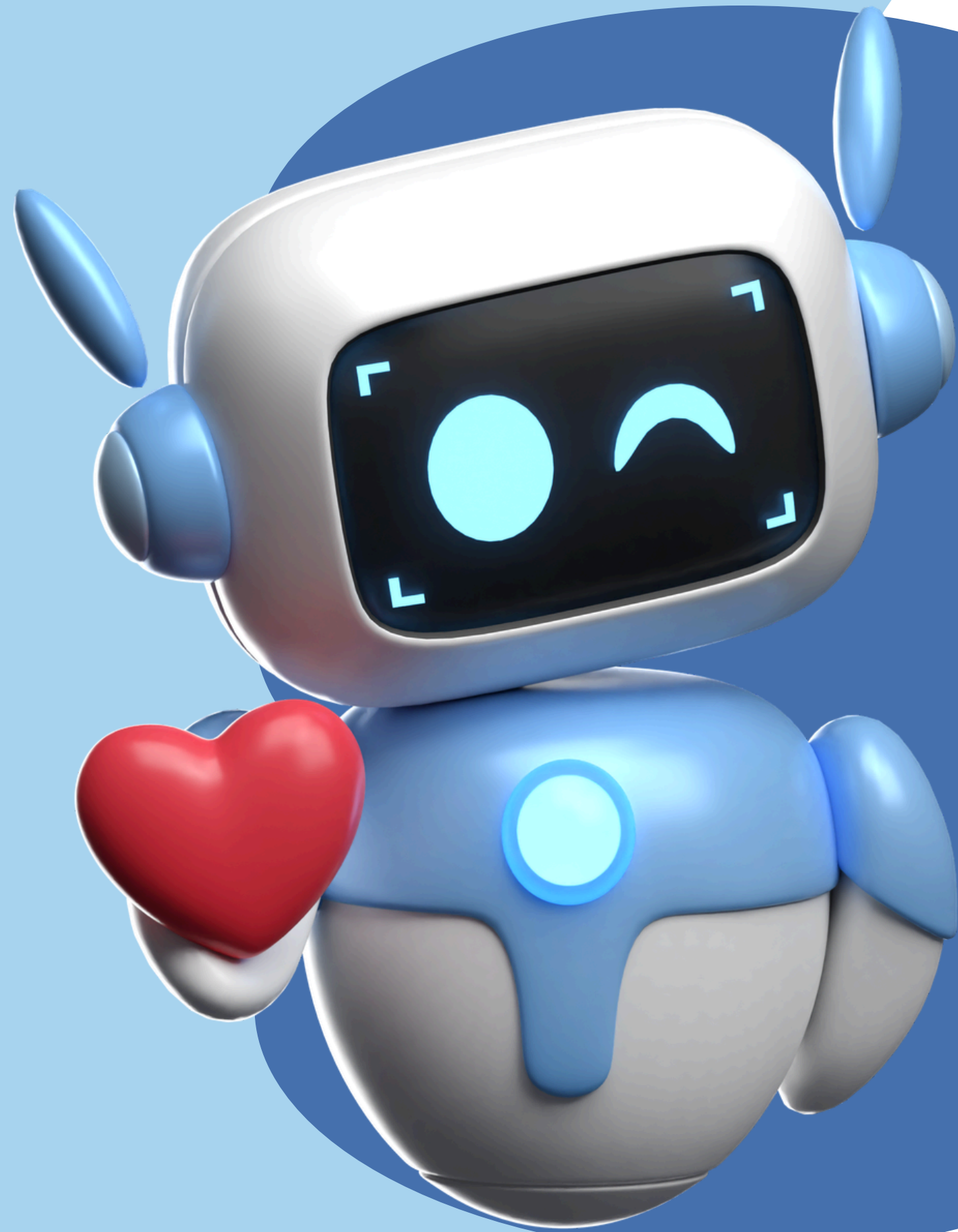
- *Prosječan tinejdžer provodi 6–8 sati dnevno pred ekranom.*
- *AI alati su postali dio svakodnevice (škola, zabava, komunikacija).*
- *Algoritmi oblikuju ono što vidimo, čujemo i mislimo da je važno.*

Nije pitanje hoćemo li koristiti AI, nego hoćemo li ga koristiti svjesno.

AI-Prijatelj ili manipulator?

- *Povjerenje u AI brzo raste*
- *Tehnologiji često vjerujemo bez svjesne odluke*
- *Utjecaj AI-a već je dio naše svakodnevnice*

- *Povjerenje u tehnologiju raste brže od naše sposobnosti kritičkog razmišljanja*

AI kao prijatelj

- *Pomaže u objašnjavanju, sažimanju i organiziranju gradiva*
- *Ubrzava početak rada i potiče ideje*
- *Prilagođava razinu objašnjenja korisniku*
- *Ne zamjenjuje vlastito razmišljanje i razumijevanje*

AI kao manipulator

- *Recommender sustavi prilagođavaju sadržaj korisniku*
- *Beskonačni scroll i notifikacije potiču dugotrajno korištenje*

- *Personalizacija povećava angažman i zadržavanje pažnje*
- *Pažnja korisnika postaje vrijedna valuta digitalnog svijeta*

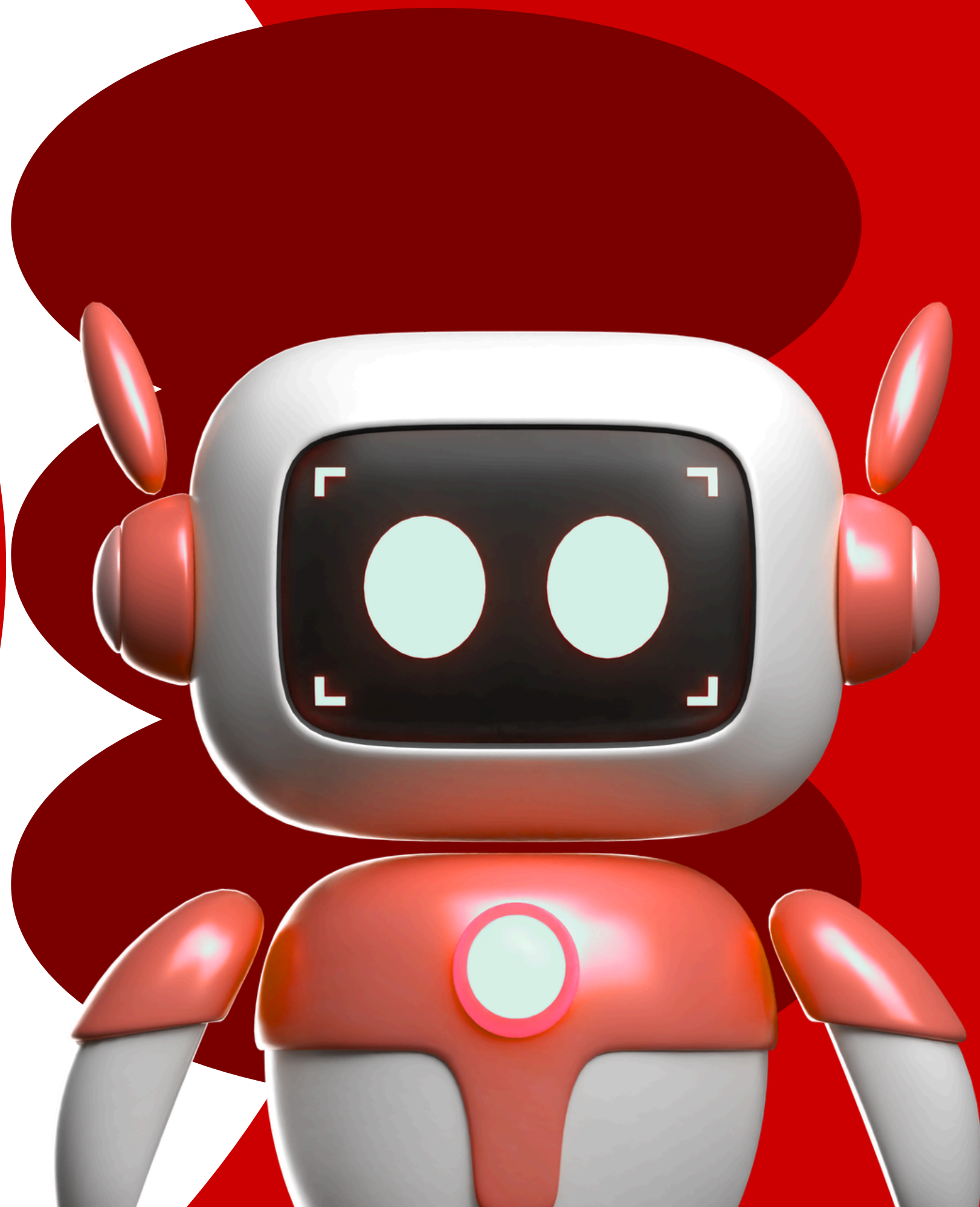

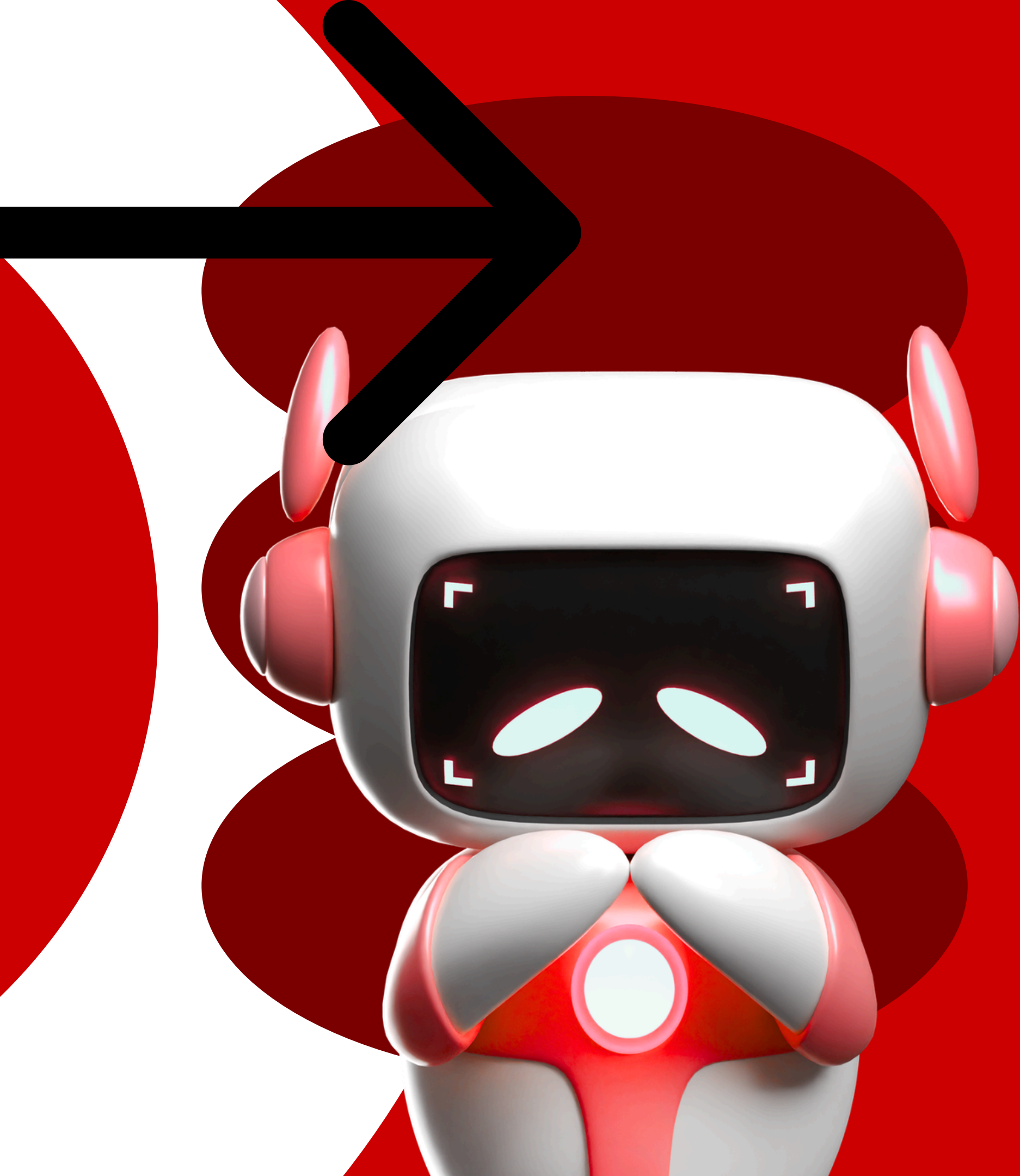
Halucinacije

- *AI može generirati uvjerljive, ali netočne informacije*
- *Izmišljeni izvori i pogrešne reference*

- *Samouvjeren ton bez stvarnih dokaza*
- *Informacije je potrebno provjeravati iz više izvora*

AI je dobar sluga – ali loš jedini izvor.

- *AI generira realistične slike, video i sintetički glas*
- *Teško razlikovanje stvarnog i generiranog sadržaja*

- *Povećan rizik širenja dezinformacija*
- *Potrebna provjera autora i izvora prije dijeljenja*

Kritičko razmišljanje je najbolja zaštita od dezinformacija.

Lažni osjećaj znanja

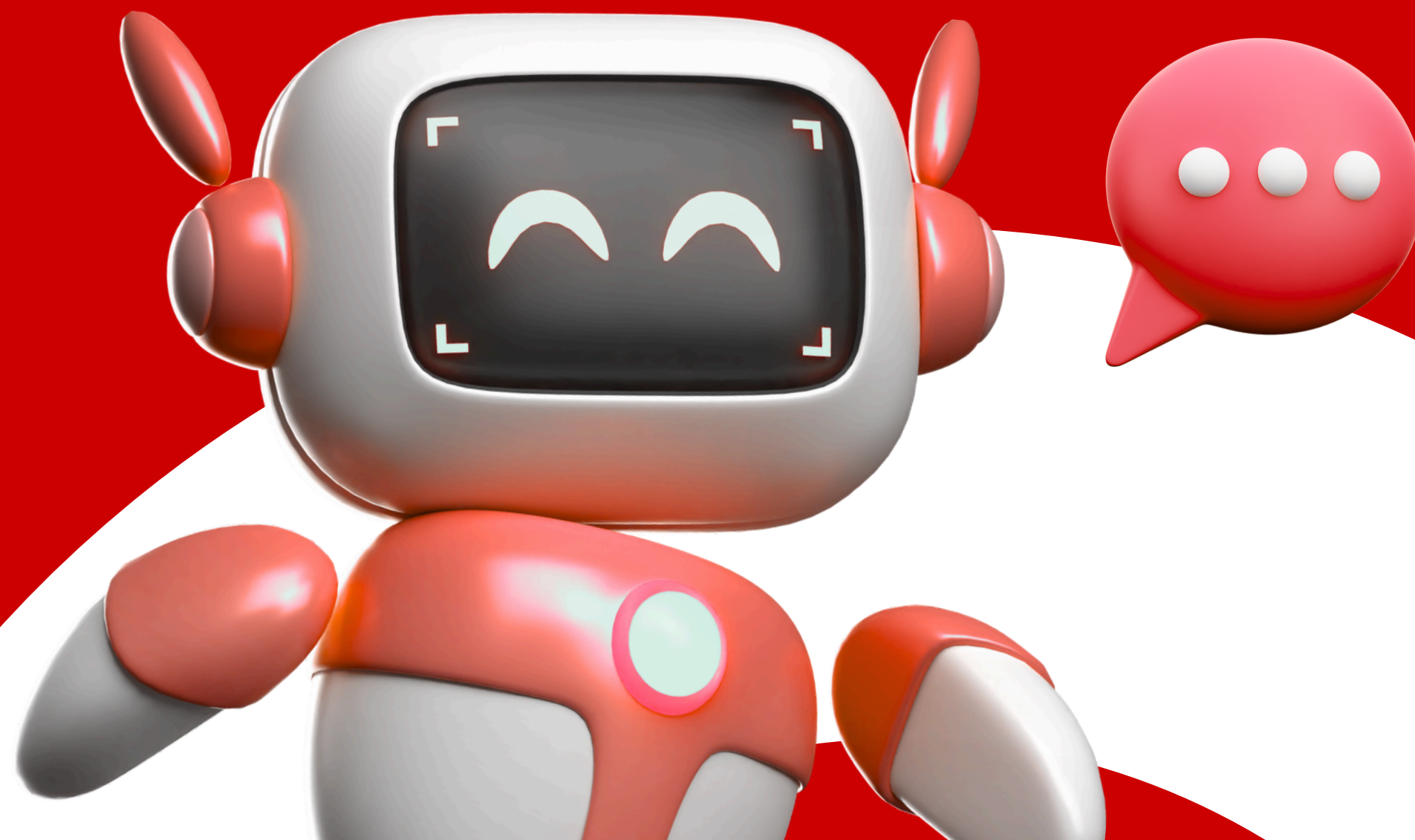
Fenomen:

*“Zvuči pametno” ≠ “ja razumijem”
AI može dati vrlo uvjerljiv odgovor,
ali to ne znači da smo temu stvarno
shvatili.*

OECD upozorava na:

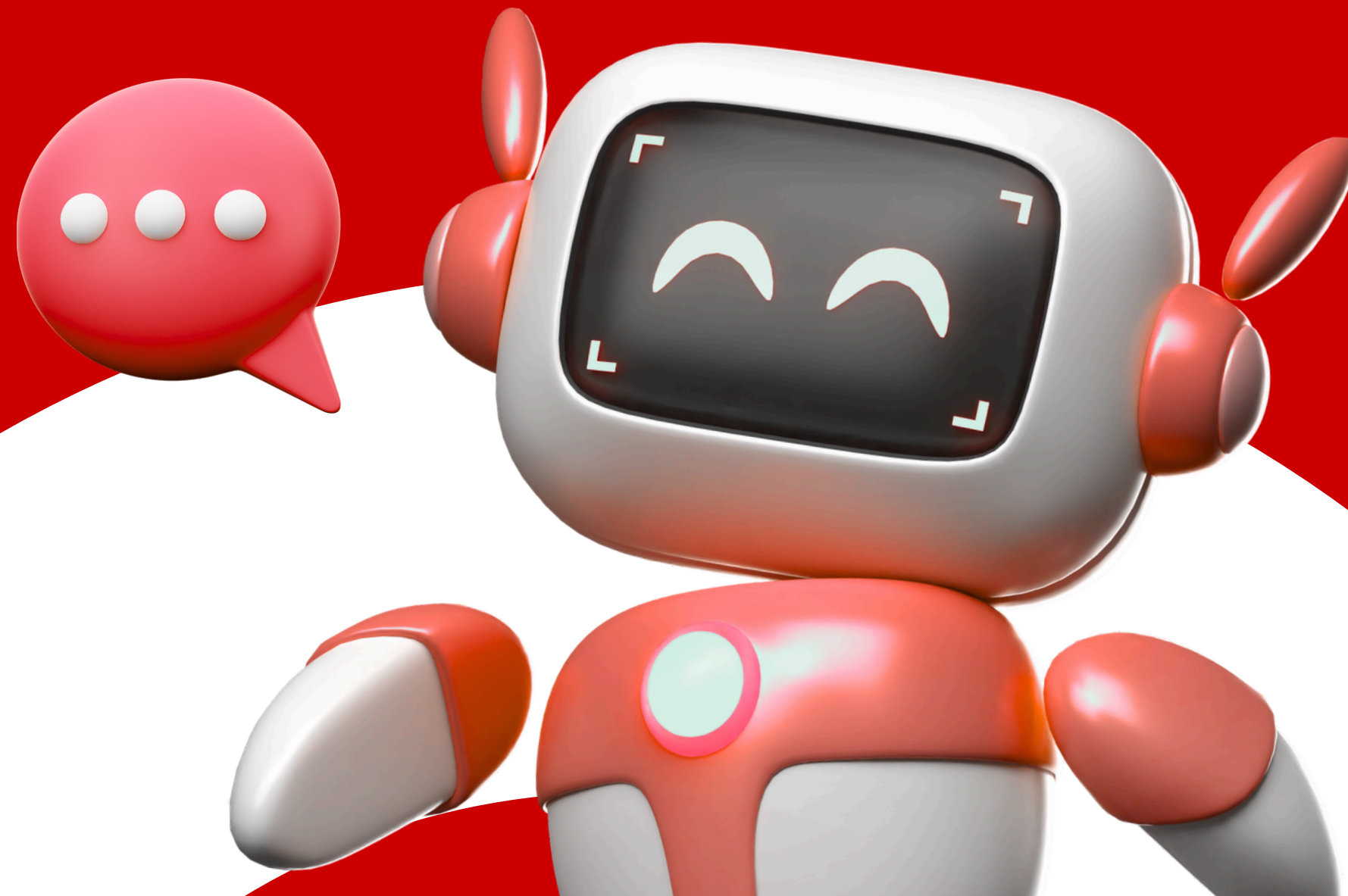
*“False mastery” – iluziju
kompetencije.*

*Osjećaj da nešto znamo samo zato
što smo vidjeli ili pročitali odgovor.*

*Primjer:
Učenik koristi AI za objašnjenje ili
rješenje zadatka.
Dobije dobru ocjenu, ali kasnije ne zna
samostalno objasniti kako nešto
funkcionira.*

*Možeš li objasniti bez gledanja u
ekran?
Ako ne možeš objasniti – nisi
naučio.*

AI u školama

UNESCO preporučuje:
jasna pravila + edukaciju nastavnika.

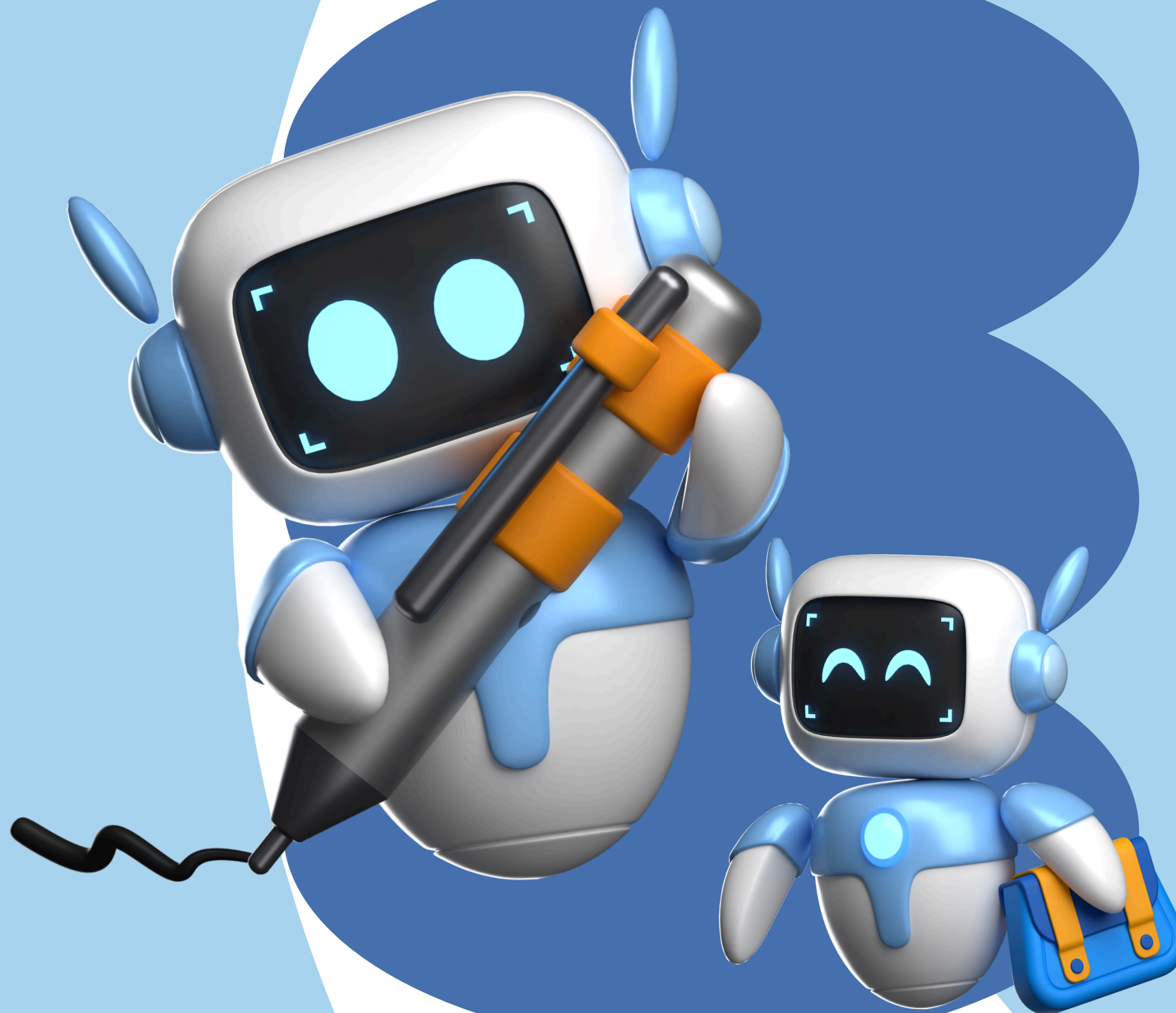
Dopušteno:

- ideje
- plan eseja
- kvizovi
- objašnjenja
- povratne informacije

Rizično:

- izmišljeni izvori
- skrivanje korištenja umjetne inteligencije
- predaja bez razumijevanja

Transparentnost gradi povjerenje.

Mentalna higijena

Utjecaji ekrana i AI

- Poremećaj sna
- Smanjen fokus
- Uspoređivanje
- Anksioznost

3 mikro-navike:

- Bez mobitela 30 min prije spavanja
- Isključi nepotrebne notifikacije
- Timer za mreže

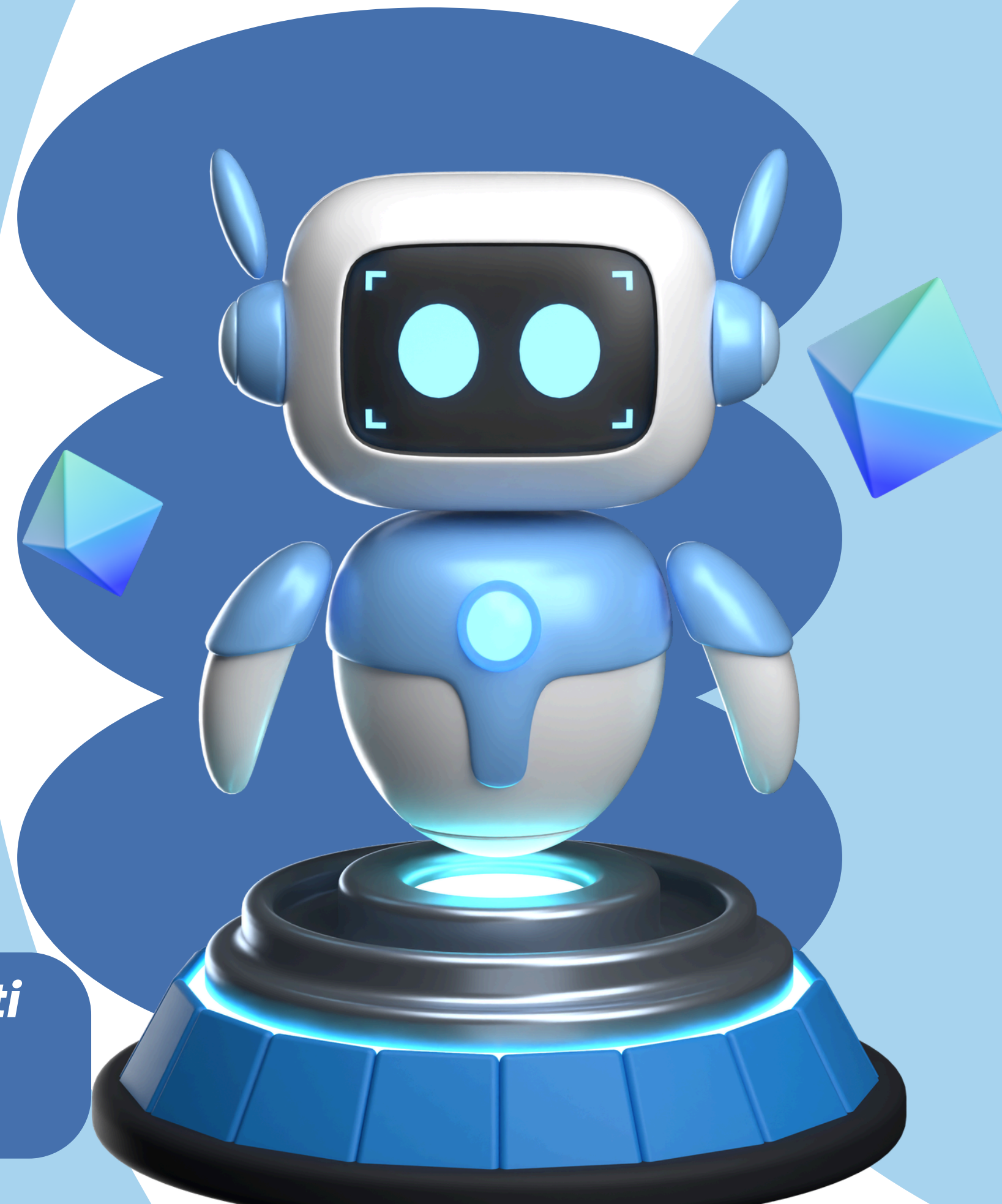
“Ne moraš pobijediti algoritam. Dovoljno je da mu ne predaš cijeli dan.”

AI je su-pilot, ne pilot.

6 pravila:

1. Postavi jasan upit.
2. Traži objašnjenje.
3. Provjeri izvore.
4. Ne predaj bez razumijevanja.
5. Koristi za ideje – ne kopiranje.
6. Pitaj: "Što sam ja naučio?"

Najveća opasnost AI-a nije da će misliti umjesto tebe – nego da ćeš ti prestati misliti.

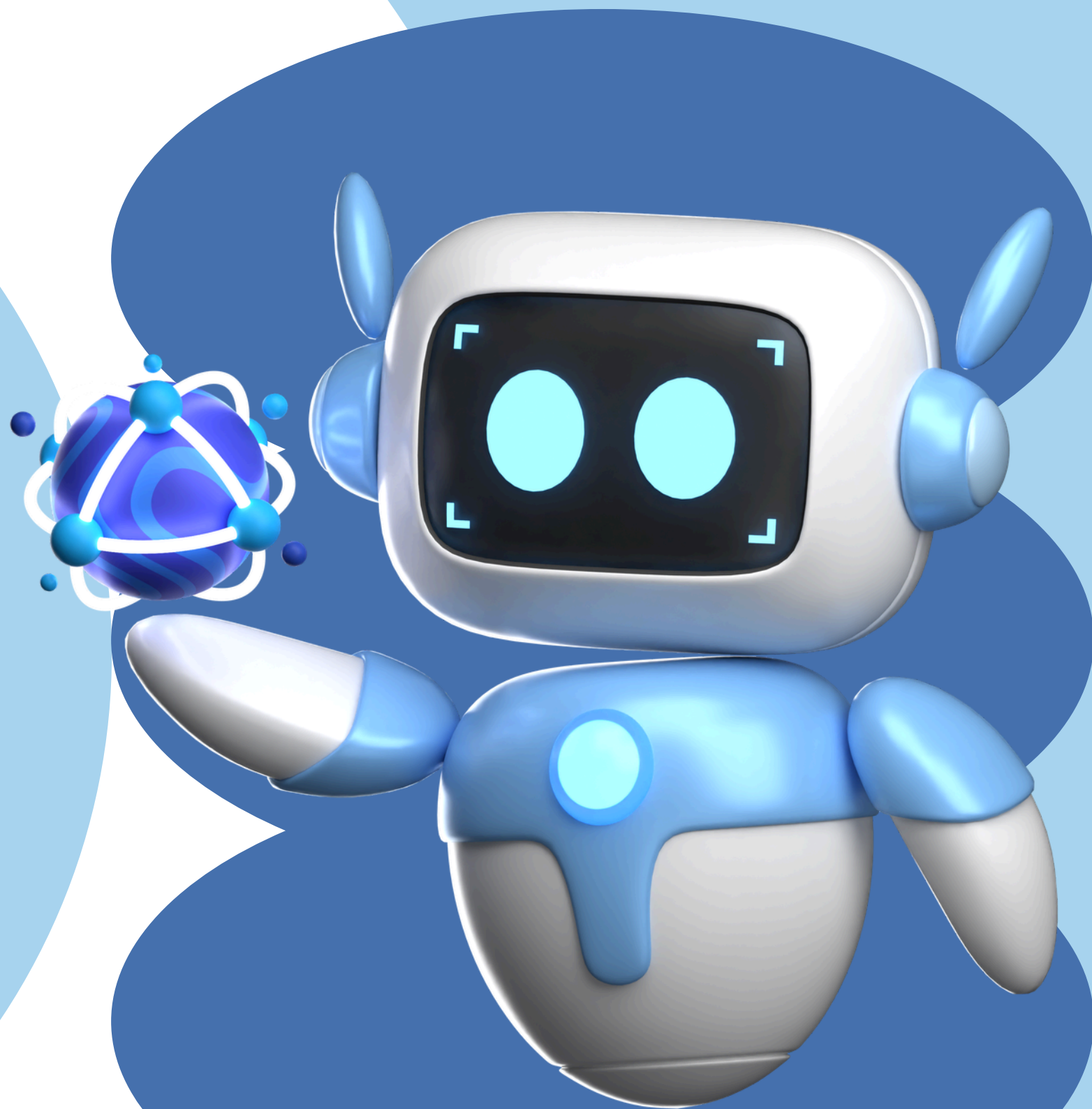

Zaključak

Tehnologija može razmišljati brzo, ali odgovornost za dobro razmišljanje ostaje na nama.

AI će biti dio vaše budućnosti – pitanje je hoće li vam biti alat koji koristite ili sustav koji vas koristi.

Koje dvije navike svjesnog korištenja tehnologije uvodiš već ovaj tjedan?

Hvala vam na pažnji!

Eva Pavić, Luce Utković i profesorica Ivana Čapeta